

Badania medyczne dla pływaczy

Spółeczność nurkowa jest bardzo zróżnicowana pod względem wieku, płci i ogólnego stanu zdrowia. Mimo że nie ma jasnego zestawu zasad, jak by wszyscy chcieli, które informowały nas dokładnie jak powinno być, jest standardem, że przed rozpoczęciem kursu nurkowania, niezależnie od poziomu, przechodzi się badanie medyczne.

Zazwyczaj to badanie medyczne jest postrzegane jako problem, czy kłopot. Właściwie, jest to ważny moment, nie tylko ze względu na nurkowanie, ale jako punkt odniesienia w życiu tej osoby. Daje to lekarzowi szansę ocenić główne aspekty fizjologiczne osoby, i jeśli lekarz jest specjalistą w swojej dziedzinie, mogą one dać pogląd na te czynniki, które mogą stanowić ryzyko podczas nurkowania.

Oczywiście ryzyko jest minimalne. Mamy świadomość, że mimo, że wypadki nurkowe mogą czasami być poważne, są jednak rzadkie i często wynikają z przyczyn nie związanych ze zdrowiem.

Tym niemniej jest to rezultat między innymi profilaktyki i kontroli wspartej badaniami medycznymi nurków. Oprócz ogólnego badania zdrowia pod kątem nurkowania i zabiegów czy operacji chirurgicznych, zwłaszcza dotyczących dróg oddechowych i słuchu, ważnym jest zwrócić uwagę na serce, płuca, ciśnienie krwi, sprawdzenie ruchomości błony bębenkowej i przejść krótki test neurologiczny.

Biorąc pod uwagę, że jest to badanie pod kontem sportu i rekreacji, procedury inwazyjne lub te wykorzystujące sprzęt chirurgiczny są niepotrzebne. Ale, oczywiście, jeśli lekarz ma instrumenty, które pozwolą na dokładniejsze badanie bez ingerencji w pacjenta lub bez stwarzania ryzyka dla badanego obszaru, daje to możliwość pełniejszego sprawdzenia stanu zdrowia.

Jedna ważna uwaga na temat lekarza przeprowadzającego badanie medyczne pływacza: zazwyczaj bezpieczniej jest wiedzieć, że wiedza lekarza obejmuje szeroki zakres dziedzin medycyny, więcej niż jest potrzebne do oceny, czy jesteśmy dość zdrowi, by nurkować. Ale jest też prawdą, że będąc ekspertem w jakiejś dziedzinie można wystawić opinię zdecydowanie inną, niż ta wynikająca ze standardów medycznych lub konkretnych uwarunkowań. Oto przykład ilustrujący to twierdzenie. To co dla lekarza specjalisty medycyny nurkowej jest normalną błoną bębenkową, lekko zaczerwienioną na skutek przedmuchiwania uszu, dla specjalisty laryngologa bez doświadczenia z nurkami będzie powodem zabronienia dalszego nurkowania i rozpoczęcia leczenia.

Z tego powodu uważamy za ważne zaproponować, że badania do nurkowania powinny być prowadzone przez lekarza specjalizującego się w pływaniu lub nurkowaniu, lub specjalisty medycyny nurkowej.

Teraz przyjrzyjmy się szczegółom badania, które pomogą czytelnikowi pozbyć się wszelkich wątpliwości, jakie mogą mieć na temat swojej kondycji. Oczywiście mając na celu podkreślenie, jak ważne jest przeprowadzenie tych badań w sposób obiektywny i profesjonalny. Są trzy rodzaje przeciwwskazań do nurkowania: absolutne przeciwwskazania, względne przeciwwskazania i tymczasowe przeciwwskazania.

Pierwsze dotyczy tych stanów, które generują niebezpieczeństwo pod wodą. Wśród nich chcemy wymienić dwa, które są często przedmiotem pytań: epilepsji i epizodów spontanicznej odmy. Bez zagłębiania się zbyt głęboko w szczegóły, możemy zdefiniować epilepsję jako moment, w którym mózg przechodzi przez przemiany, które mogą prowokować symptomy neurologiczne, zazwyczaj o krótkim czasie trwania.

W swojej najbardziej typowej formie manifestuje się jako poważny problem, w czasie którego poszkodowany przestaje oddychać na minutę i doświadcza całkiem poważnych drgawek. Łatwo jest zauważyć, że taki rodzaj incydentów mających miejsce pod wodą stanowi zagrożenie, z którym nie będzie

mógł nurek sobie poradzić.

Problemy z takim stanem są najbardziej oczywiste dla tych, którzy cierpieli na epilepsję w dzieciństwie, przeszli przez właściwe leczenie i po pięciu latach bez napadu przerwali leczenie, jako że nie jest już zalecane. Obowiązujące wytyczne skłaniają się do tego, by takich osób nie uznawać za zdolnych do nurkowania.

Niezależnie od faktu, że każdy przypadek powinien być rozpatrywany oddzielnie. Dla spontanicznej odmy opłucnowej to co dzieje się po nagłym wzroście ciśnienia w płucach jest to pęknięcie małego, rozdętego nadmiernie pęcherzyka na powierzchni opłucnej. Skutkiem tego do jamy opłucnowej dostaje się powietrze i wywołuje specyficzną reakcję.

Faktem jest, że coś takiego może się powtórzyć podczas nurkowania, a przez to powodować wynurzenie bardzo niebezpiecznym. Dlatego taki stan jest powodem wystarczającym aby nie pozwolić osobom, które doświadczyły spontanicznej odmy na nurkowanie, mimo, że statystycznie ryzyko jest minimalne.

Najnowsza technika chirurgicznego leczenia tego stanu pozwala usuwać obszary podatne na spontaniczną odmę, ale operacja chirurgiczna płuc jest powodem samym w sobie, aby nie uznać takiej osoby za zdolną do nurkowania.

Względne przeciwwskazania reprezentują serię stanów, które nie są powodem by uznać kogoś permanentnie niezdolnym do nurkowania, ale które wymagają szczególnej uwagi. Mogą na przykład wymagać dodatkowego badania lub kontrolowania stanu zdrowia co 3-6 miesięcy, zamiast co rok. Przyjrzyjmy się trzem przykładom: astmie, nadciśnieniu czy cukrzycy. Osoba cierpiąca na astmę powinna być dobrze poinformowana czym jest atak astmy, jakie działania należy podjąć, jeśli się wydarzy oraz co może wywołać taki atak. Jako że astma dotyczy oskrzeli, niebezpieczeństwo ataku astmy pod wodą jest takie, że może spowodować uwięzienie powietrza w płucach podczas wynurzenia, czyli coś, co może mieć fatalne konsekwencje.

Wysokie ciśnienie krwi dotyczy dużej części populacji. Jeśli chodzi o nurkowanie, niebezpieczeństwem jest możliwość niespodziewanej zmiany ciśnienia krwi podczas nurkowania.

Aby przeciwdziałać temu dobrym pomysłem jest podjąć potrzebne leczenie, aby ustabilizować poziom ciśnienia krwi. To również dotyczy ludzi cierpiących na cukrzycę.

Z cukrzycą ryzyko leży w długotrwałych efektach, zwłaszcza jeśli nie jest na czas zdiagnozowana lub dla tych, którzy doświadczają nagłe zmiany poziomu cukru, niezależnie od tego czy jest do we krwi zbyt dużo, czy zbyt mało. Gdy osoba odnajdzie swoją równowagę i poznaje swoje ciało i jak ono reaguje na różne poziomy cukru lub jak z nimi postępować, będzie w stanie cieszyć się nurkowaniem i nie będzie mieć problemów z radzeniem sobie z nimi.

Podsumowując, tymczasowe przeciwwskazania są takimi stanami, które prowadzą do powstrzymania się od nurkowania na czas potrzebny do rozwiązania problemu. Na przykład: zapalenie górnych dróg oddechowych, poważny problem z uchem, czy ponad wszystko ciąża, czyli okres, w którym całkowicie zakazane jest nurkowanie.

About the Author

Specialist in Underwater and Hyperbaric Medicine, Cdr. MC. Italian Navy.